

העולם הזה

דבור גליסקין 8 תל אביב, טלפון 2678
101 136 חינוך למברקים; 'עולמופוס'
המוציא לאור; העולם הזה בע"מ
דפוס: משנת 1958; ת"א, טל. 3103
המחלקה: דוד סופר ובנימין תל אביב
העיתון איננו אחראי על תוכן החידושים.

העורך הראשי:
אורי אכנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
דוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשה

כתב בכיר:
אורי תבור

חברי המערכת:
שיע גור, יצחק גליצקי, רודי הורוביץ,
חזקי אורן, אברהם חרמון, יוסף אבו
המדי, אביבה סגן, אבנר פרי, עמוס
קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6 יולי '59

לכאורה היחה זאח שנה שקטה עבורנו. איש לא זרק עלינו פצצות, איש לא חסף את אנשינו, איש לא ניסה לשבור את עצמוחינו, אפילו מחזה לא הוצג נגדנו על כיסוח הארץ.

הכוחות שריכזו בטנה שעברה את כל צוצמתם כדי לחסל אותנו אחת ולתמיד, שקטו השנה, יתכן כי נואשו מנסיונם האמיץ.

אולם לא היחה זאח שנה ללא רגעים דרמטיים במערכת זו. פעם אחרי פעם נמסר לנו כי עחוני ישראל החליטו להשחיק פרשה מסוימת, ופעם אחרי פעם היחה עלינו להחליט: לפרסם או לא? בכל פעם היחה ההחלטה: כן!

אולם כוחנו העיקרי לא היחה בהפרת קשרי-השחקה. הוא היחה בעיצוב האקלים הרוחני של המדינה, בשום שנה לא היחה כוח זה כולט כמו בשנה השי"ס.

היחה זה העולם הזה שהכריז, לפני כמעט עשר שנים, מלחמה-יחיד נגד המשטר המפלגתי בארץ, נגד שיעבוד האזרח למנגנונים סוטאליטאריים, עמדנו בודדים במערכה, ומלוא הזעם המקובץ של כל המנגנונים הלם על ראשינו.

השנה לא היחה כמעט מפלגה, לא היחה כמעט גוף פוליטי, שלא קנה אח סיסמוחיו במשיכה ממסן העולם הזה, לא רק חנועות חדשות רשמו על דגליהן את המלחמה למען משטר חדש, גם המפלגות הקיימות עצמן, ובראשן מפא"י, העחיקו אח סאמרינו (בלי ציון המקור) בנסיונן להוכיח כי הן לוחמות נגד המשטר, ורק כל שאר המפלגות פוש-עוה.

חשובה עוד יותר היחה השפעת העולם הזה בהזיחה אחרת, כמשך שנים חכרזנו השכם הערב כי החקפה-שלוש ישראלית במרחב היחה המשימה העיקרית של דורנו. מי לא השמיץ אוהנו כשל כן? מי לא הכריז שאנו עוכרי ישראל, כוגדים, הווי הזיחה, אוטופיסטים, בלתי-רציניים?

אולם בשנה השי"ס לא קמה שום חנועה חדשה שלא דיברה על שלום במרחב, כמעט כל הרשימות החדשות לכנסת אימצו אח סיסמת ההשחלכות במרחב, כל מנהיג חדש הכריז על יכולתו להבלעדיה להביא אח השלום, אפילו מפלגות שהיו ידועות עד כה כמפלגות-מלחמה נאלצו להתאים אח עצמן לאקלים החדש.

אין זה נצחון - כי לא כל ההכרזות האלה היו כנות. אולם היחה זה סימן מעוד לחשיבות עבודתנו - עבודה שכולנו, עורכים, אוהדים וקוראים, שוחפים לה, נאחל לעצמנו כי בשנה הבאה עוד יגבר שיחוף-הפעולה בינינו, זרהה הכרכה שעבודתנו המסוחפת.

2 שנה טובה.

על איתן

מכתבים

תחל תש"כ וזכרותיה
תחלה שנה וקלחותיה (תחיל משמע), תחלה שנה וזכרותיה (פשוטו כמשמעו). אליהו חנמני, ירושלים
לכם, עורכי העולם הזה, ולכם חבריכם
ריאה - שנה טובה!
משה לוינסון, ניו יורק
כתוב: יושב בדר וידום, הבה נאסוף, אם כן, כי מי שאינו דומס אף אינו יושב בדר.
יעקב הררי, פרדסיחנה

אחד מפקירי משרד החינוך כבדני לפני מסך בחור. שבו הוא מורה הוראה לכתוב שנת תש"ד (בכ"ה סופית) במקום תש"כ. כי מכתב-לואי לאותו חוזר ביקש ממני לסייע בידו ולהורות על כך במדורי. סגת הלשון, השבתי לו מיד שמעות היא בידו, ונהפוך הוא: יש לכתוב דווקא תש"כ ולבטא תש כף ולא יש אף, שאי אחה יודע אם תש"כ או תש"ה היא.

ב.סגת הלשון יחדתי לכך מאמר מיוחד, והבאתי שליטה נמוקים לכתוב תש"כ: כד היחה מסורת ישראל בכל כפרי הי תנ"ך והתלמוד: תהלים פרק ק"ב, ק"מ, ק"ג - ולא ק"ד וכו' - וכן בספרי התלמוד. רק ראשיתיות שמכסאים אותם כי כתיבתם (תנ"ך-תנ"ך, רמב"ם-רמב"ם וכו') נכתבים באות סופית, ולא כן ראשיתיות שמכסאים אותם בשלמות, ולא כתיבתם. כי ניו: אח"צ, ה"ש"ע, מ"מ, ח"כ וכו'. משום הכתיבה הנדרשת בריבוי חובה עלינו לומר תש אף, תש בית, ולא תש אה, תש אב - שאי אחה יודע האם תש"א או תש"ה, תש"ב או תש"ו.

כתיבתם שמעתי ישמירי החנוך שלח חוזר כנ"ל לכל המוסדות בארץ, ואף על פי כן הדפיסו רבים לוחות וכרטיסי ברכה כדיו: תש"כ. החינוך הכריא והמסורת של עשרות דורות מחייבים כן, ואין למישר החנוך לכי פות על הכל שמעה משהו מפקיריו. ונגם אם האקדמיה הליטונית ספסה כן - שמעות היחה בידה, שמעות נמורה.

משיחתנו, כדרך כל משיחה, אינה נוסה להורות על האמת. כן היחה, למשל, כאשר נוצקו מטבעות בני 10 פרוטה - במקום 10 פרוטות - עד שנחמנה יר חדש לאוצרנו ותקן את המעות, עם יציקת מטבעות הדי שים בני 10 פרוטות.

מי יתן יודעה במשרד החנוך בשנה שי יצאה מלפניו, ואף יעוות עלינו את הדיו, בחינת, ויהיו מראשי העם הזה מתעלים.

יעקב אבינרי, תל אביב

בני תעמולת בחירות

יתתי לו רב יצחק אישכנזי (העולם הזה 11147), שהחליט שהוא חייב להיות חברי כנסת, אילו היו לנו 120 מטהו בבית המחוקקים ישלנו, יתכן שלא היחה לנו כני פת - אבל יא חביבי, היחה לנו שמח בארץ הונאח!

בנימין גלמן, חדרה

החילה, יא רב אישכנזי, גם אני חייב לי היחה כנסת, ואם ישארו לך כמה אלפי קו לוח שאין לך מה לעשות בהם - תן לי אותם, קח אותי תחת חסותך כח"כ סיעד, אני מבטיח לך: אחת בעל מעוף כוח לא תמצא בשום מקום.

דוד פרוינד, תל אביב

... צחקו בצד, אבל זהו בריוק למה שי יודד בניגוריון בטחון, כשהוא אומר שרי בוי המפלגות שם ללעז את הדמוקרטיה. הי כריה אמנם אכזרית: 120 רב אישכנזי או בניו אחה, אבל אדם בעל חוש אתרויות, אינו יכול אלא להצביע -

שמואל פולק, רמתגן

לאט לך, הבוחר פולק, בלי תעמולת בחירות, בבקשתו!

בריונים בתחפוש

תחת הכותרת, 'היחה קורה בישראל' (העולם הזה 11147) הנכם מעיינים שני מקרים של נסיון מיצוק איסופות, האחת לכירת הכרמל (במסות לתבתם טורח צבי) של הצ"ח והשני ניוה של מק"י כהדר יוסף, מתוך תאור אפי צבי -

לא של כתיב כש שנוכח במקום ויכול היחה לשמטם - אף הסתם מס קנות כי אוהדי תנו עת החרות הפ שגרי מו לשני המקרים המצערים ומכאן אף הניע עתונכם לנסיון של לימוד ק"ו חומר, הוספתם עוד מי אפי נוסית לה סיל על מפלגה אח רת אח האשמה ללא הוכחות.

העובדות הן:
בכירת המפא"י: כפוצה שכירי מפא"י הלהל בהפרעת לא סיפת הצ"ח, בקרי אות, בניו לשלמותו לי הצ"ח, בו במקום, לוחות את המפריעים הי דועים במקום, ואננם אלה יזוהו אותם כאנשי מפא"י מובהקים. יתר על כן, בתום האסיפה ערכו הצ"ח סיבה כמערומים, הסמור לן מעודנו מפא"י, חבר ועד מיניפו כבירה הי מיו את, פעילי הצ"ח ואת נהנו של מר סרליו למור למעוררו מפא"י הסמור, בו יזוהו והכירו את המתרעים באסיפתם, נוח כניאה לציונים הכלליים להתעלם מסראה עניינם - ועל אפם - להטיל אישמות-כיתוב כתנועת החרות.

בהדר יוסף: כפוצה סאורנת של אי שיי מפא"י פוצעה את אסיפת מק"י, בהיש תמיכה לצורך הסוואה והסתדרות בקריאות, בניו לשלמותו, באסיפה זו לא נוכח איש שהכיר תנועת החרות, בתום האסיפה נראה עסקו מפא"י מר כלום, קווע חילצה מתגרתו עם אנשי מק"י, כוכב בשכונה ומד זקתיים, מראשי מפא"י, התפאר בעבודה היפה רי הטיה כפי חברי תנועת החרות, למה לא ראינו אתכם עוררים לנו נגד מק"י?

אברהם דודי, המזכיר הכללי, תנועת החרות, תל אביב

בניהרוש ומנהיגי הרפוקים

משפטו של רודי בניהרוש (העולם הזה 11148) בא ללמדנו שאין כל סיכוי להתקר ממויות ומקוראטיות, שתסתיימנה בנצחון המתקוממים, נורלם של בניהרוש וחבריו - שכל שאיפתם להשיג השמות, הקלות ושיפו רים בכל תהליכי המצוינות הנוכחית של בני ערמ - הוא: הישיבה מאחורי סורגים. יא יבחר בניהרוש לכנסת, אל יודעה יי שחל נצחון סוהיר על יריביו וישמח ערתו.

לא ולא הנצחון המוחלט הוא לצד יריביו, מהיום בו נתנו ידיו באויקים והוהם בי מעצר - מבלי שחוש כל עזרה כמשיח מצד אנשיציונר להצלתו.

יוסף אסולין, מגדל אשקלון

ביתהמשפט עשה את שלו, יעשה עכשו הבחר את שלו - ויוציא את בניהרוש וחבריו מן הכלל!

מלכה חיון, חיפה

אתם יכולים לרשום לפחות משפחה אישי כנזית אחת - ששה בעלי זכות-בחירה - שתצביע בשביל בניהרוש!

אריה טריש, תל אביב

מה יש? ננדי יוכל היחה לשבת בבית סוהר? ואנקרומה? ומנהיגי כל השחורים הי דפוקים האחרים בעולם - מבלי לכפש שי יבחרו אותם לפרלמנט? או למה בניהרוש לא הולך לבית-הסוהר בשקט?

ב. היל, חיפה

שוב נפגשים

אנרתי זו הצנועה מופנית אל בני הנוער היהודי, בתקווה כי תעזור לו להבין את מצבו של הנוער הערבי בארץ:

רוב הנוער הערבי חי בכפרים המכרי ססים בעיקר על הי חקלאות, אין כוונתי חליפה לזלזל בעבודה זו, אך תנאי-העבודה פרימיטיביים ורמת החיים של הכפר הי ערבי נמוכה ביותר. לעומת ההתקדמות שהושגה בחקלאות היהודית, הרי ש- הכפר הערבי קופא על שמריו, מכאן, שאין הוא מהווה משיכה לצעיר הערבי ואין הוא מספק לו את התנאים שצעירי יודים.

עודה

אותו קדימה באותו קצב כמו הנוער הי מכונית החינוך, אפילו אם יודמו לאותו נוער לסיים בית-ספר עממי, ומעטים מסוי כוונים לסיים בית-ספר תיכוני, ואם תלמידי תיכוני הינו, הריהו שריו בתוהו ובוהו, כי בכתיבה-הספר התיכוניים הערביים חסרים כל מרות מורים מוסמכים, בעיה חמורה לרוב מחות היחה המחסור בספרי-לימוד בשפה הערבית, דבר הפוגע פגיעה חמורה ברמת הלימודים. כתוצאה מכך נאלצים המורים להמציא שיטות לימוד משלהם: או על-ידי הכתבת החומר הלמרי, או על-ידי הרססתו כמטה תרמיסים המלמרים לתלמידים תמורת כמה פרסות. קיימת עוד בעיה: חלוקת הכחות למגמה הריאלית וההומניסטית, שיטה זו אינה קיימת בשום בית-ספר תיכוני ערבי, מלבד בית-הספר הממלכתי כנצרת ובית-הספר הי תיכוני האורתודוקסי החיפה, שאבר תתי הספר, כשנועים התלמידים לכתה השבעית, לומדים כולם יחד כמגמה הומניסטית, מסי כות אלה נכשל אחוז גבוה של התלמידים ערביים הניגשים מרי שנה לכתינות הי ברתו.

אלו הן, חברים יקרים, חלק מהבעיות הפוקדות את בני הנוער הערבי בארץ, והמפונעות את התקדמותו, כולו תקוות שיום יבוא ומשרד החינוך והתרבות יביט מעין יפה על הנוער שלנו ויעשה לשימור מצבו, על מנת שיוכל לצבור קדימה באותו קצב שצוער בו חברו, הנוער היהודי, ואנו, חברי הסובים, נהנו שני עמים אשר תמיד חיינו יחד בתקופות קודמות ואחריהן נפי רדנו, והנה שוב נפגשנו, באותה נקודה שבה נפרדנו קדם, כמו, הבה נלכח יחד, כתף אל כתף, ובעזר אהר, למען הירוק אחוות שני העמים.

מוטה אסעד עודה, תלמיד תיכוני, חיפה

מזכר ומזמור הכתחות

נראה שעם נסימת קולנוע ביתי-העם בתל אביב, נמצא לו יורש בדמות אולם הקולנוע בבית פליז'ס-מורי. לא קשה לתאר מה מתי רחש כאן בהצגה ראשונה, למשל, כשקה ילדי אילת סמלא את האולם ועושה בו כן בתור שלו - כולל משחק על הכמה חות כרי המרמת הסרט, מסירת בקבוקים וניפי עם על קירות הקולנוע, ועל כך עדים החשי נוח שקשה למצוא בהם שמות שלמות.

והרי דורננה קטנה על מה שארע בתאריך 10.9.59, בחצנת הסרט, 'זהב נאפולי', בהצי נה שניה: הסרט הנ"ל מורכב, כידוע, מאר כעה סיפורים עררים. לאחר שהוקרו הספורים השלישי, שגם הוא לא עבר בלי משוללים, ככה התרגום לפעם ומשום מה לא הופיע מחזש. כשנישאו אנשים לברר מה עם החרי גום, מצאו שכבוד התרגום פרה ואיננו - ומכנות התרגום נעלמה יחד לעמו, מעין תמות נמשי עם פלישתים - גם הוא גם המכונה! מסתבר שהמתרגם היחה עיוף (חי ניבורים כבר עייפום), והחליט לעזוב את האולם מתוך מחשבה שבלא-יחבי אין צורך בתרגום. כשנישאו לחפש את הסרטים, לא מצאנו אותו במקום הקבוע, אלא בין הקהל כפי הנראה הונגל כבר לשערוריות, וחשש מפני התוצאות. למרות זאת נילינו אותו ולפניתנו אילת. גנו אל בעל הבית! ולא נשאלה לנו כל ברירה אלא לעזוב את הי אולם ביחד עם רוב הקהל שנוכח במקום, מבלי שנוכח לראות את סופו של הסרט.

במידה ויבוא ארם שירצה לברר את הדבי רים, הרי התשובה הירועה לנו מלמפרע: 'בשבוע הבא יוחל בכנית אולם קולנוע חדש' או: 'נמסור את הפנופול לנוף מר הרש' או: 'זה כבר שנים שאנו מפותמים בהבטחות סרק אלן. למרות כל ההבטחות הנ"ל, המרטים כאן עדיין מוקרנים במכונה 16 מ"מ, וזאת על-אף העובדה שאילת מונה מספר די גדול של תושבים.

אנרחים אופטימיסטיים, אילת

מספר 1148 שנה 22 כ"ז אלול תשי"ט, 30.9.1959